

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

**B.A. (Semester – V) (New) (CBCS) Examination March/April-2019
Ancient Indian History & Culture (Special Paper – X)
ART AND ARCHITECTURE IN ANCIENT INDIA**

Day & Date: Friday, 12-04-2019
Time: 08:30 AM To 11:00 AM

Max. Marks: 70

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा.

14

- हडप्पा संस्कृतीमध्ये ---- प्राण्याच्या प्रतिमा मोठ्या प्रमाणावर आढळतात.
अ) वाघ
ब) हत्ती
क) वृषभ
ड) हरीण
- प्राचीन भारतात कलेची सुरुवात ---- मध्ये झाली.
अ) इ. स. पूर्व 1 ले शतक
ब) इ. स. पूर्व 2 रे शतक
क) इ. स. पूर्व 3 रे शतक
ड) इ. स. पूर्व 4 थे शतक
- “कला म्हणजे साहित्य, निर्मिती आणि अनुकरण होय”, अशी व्याख्या ---- यांनी केली.
अ) क्षेमराज
ब) ॲरिस्टॉटल
क) टॉलस्टॉय
ड) अनंत कुमार
- तज्ञांच्या मते, सिंधु संस्कृतीतील लोकांनी कलेपेक्षा ---- जास्त महत्व दिले.
अ) सौंदर्य
ब) उपयुक्तता
क) साधन
ड) आकार
- सांचीच्या स्तूपावरील कथाशिल्प ---- मधून घेतलेली आहेत.
अ) जातककथा
ब) त्रिपिटक
क) पंत्रतंत्र
ड) पुराण
- स्तूपाभोवती असलेल्या कठडयाला ---- असे म्हणतात.
अ) हार्मिका
ब) वेदिका
क) तोरण
ड) यष्टी
- सांचीचा स्तूप सर्व प्रथम ---- ने बांधला.
अ) चंद्रगुप्त मौर्य
ब) अशोक
क) पुष्यमित्र
ड) कनिष्क
- भारताचे राष्ट्रीय बोधचिन्ह ---- येथील अशोक स्तंभावरून घेतलेले आहे.
अ) रामपूर्वा
ब) सांची
क) सारनाथ
ड) बोधगया
- स्तूपाच्या प्रवेशद्वाराला ---- असे म्हणतात.
अ) तोरण
ब) वेदिका
क) हार्मिका
ड) द्वारशाखा
- भारहूत येथील स्तूपाची सजावट ---- काळात करण्यात आली.
अ) मौर्य
ब) शुंग
क) कुषाण
ड) सातवाहन

11. इंडो-ग्रीक राजा हेलीओडोरस याने विदिशा येथे ---- स्तंभ उभारला.
 अ) गरूड ब) वृषभ
 क) सिंह ड) हत्ती
12. कनिष्काचा पुतळा ---- कलेमध्ये केलेला आहे.
 अ) मौर्य ब) सातवाहन
 क) मथुरा ड) गांधार
13. मथुरा कला शैलीतील शिल्पकाम ---- पासून केलेले आहे.
 अ) तांबडा सिकता पाषाण ब) चुनखडी
 क) वालुकाष्म ड) काळा पाषाण
14. गांधार कला प्रामुख्याने ---- धर्माशी संबंधित आहे.
 अ) हिंदू ब) जैन
 क) वैदिक ड) बौद्ध

- प्र.2 खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा. 16**
1. प्राचीन भारतीय कलेची सर्वसमावेशक व्याख्या सांगा.
  2. टेराकोटा
  3. पाटलीपुत्र
  4. बराबर टेकडया
  5. अशोक स्तंभ
  6. सारनाथ
- प्र.3 खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. 12**
1. सिंधु संस्कृतीतील नगररचना
  2. बौद्ध गया
  3. गांधार शैलीवरील परकियांचा प्रभाव
  4. मथूरा शैली
- प्र.4 सांचीच्या विशेष संदर्भासह स्तूप वास्तुकलेचे वर्णन करा. 14**
- किंवा**
- विदीशेच्या गरूड स्तंभाचे शिल्पकलेच्या दृष्टिकोनातून महत्त्व सांगा.
- प्र.5 मौर्य शिल्पकलेची ठळक वैशिष्ट्ये विशद करा. 14**

Seat No.	
----------	--

Set	P
-----	---

**B.A. (Semester – V) (New) (CBCS) Examination March/April-2019
Ancient Indian History & Culture (Special Paper – X)
ART AND ARCHITECTURE IN ANCIENT INDIA**

Day & Date: Friday, 12-04-2019
Time: 08:30 AM To 11:00 AM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Select the appropriate word.

14

- 1) The most common animal figure found at Harappan Culture is _____.
a) Tiger
b) Elephant
c) Unicorn bull
d) Deer
- 2) Tradition of art started in early ____ century in Ancient India.
a) 1st Cen. B.C.
b) 2nd Cen. B.C.
c) 3rd Cen. B.C.
d) 4th Cen. B.C.
- 3) "Art means literature, creation and imitation" this definition made by _____.
a) Kshemraj
b) Aristotle
c) Tolstoy
d) Anant Kumar
- 4) According to experts, Indus people given more importance to ____ for art.
a) Beauty
b) Utility
c) Material
d) Size
- 5) Story narration sculptures on the Sanchi Stupa is taken from _____.
a) Jatakas
b) Tripitakas
c) Panchtantra
d) Puranas
- 6) The compound around the Stupa is called as _____.
a) Harmika
b) Vedika
c) Toran
d) Yashti
- 7) Stupa at Sanchi was first built by _____.
a) Chandragupta Maury
b) Ashok
c) Pushyamitra
d) Kanishka
- 8) India's national emblem has taken from _____ Ashok Pillar.
a) Rampurva
b) Sanchi
c) Sarnath
d) Bodhgaya
- 9) Entrance of the Stupa is called as _____.
a) Toran
b) Vedika
c) Harmika
d) Dwarshakha
- 10) Bharhut stupa was decorated in _____ period.
a) Maury
b) Shung
c) Kushan
d) Satvahan
- 11) Indo-Greek King Heliodorus established _____ Pillar at Vidisha.
a) Garud
b) Rishabh
c) Lion
d) Elephant
- 12) The status of Kanishka was belongs to _____ Art.
a) Maury
b) Satvahan
c) Mathura
d) Gandhar

13)The sculptures from Mathura school of art are made of _____material.

- a) Red stone
- b) Lime stone
- c) Sand stone
- d) Basalt

14)Gandhar art was mostly related to _____religion.

- a) Hindu
- b) Jain
- c) Vedic
- d) Buddha

Q.2 Answer in brief any four of the following. 16

- a) What is the comprehensive definition of Ancient Indian Art?
- b) Terracotta
- c) Pataliputra
- d) Barabar Caves
- e) Ashokan Pillars
- f) Sarnatha

Q.3 Write answers on any Two of the following. 12

- a) Town Planning in Indus Valley Civilization
- b) Buddha Gaya
- c) State the foreign Influence on Gandhar School of Arts
- d) Mathura art

Q.4 Describe the stup Architecture with special reference of Sanchi. 14

OR

Give the Sculptural Importance of Vidisha Garuda Pillar.

Q.5 Describe the Salient features of Mauryan Sculptures. 14